

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M..P.**, proti odporcovi **P., s.r.o.** so sídlom v P., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. P. L., advokátom so sídlom v P., o **určenie neplatnosti kúpnej zmluvy**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Povžská Bystrica pod sp. zn. 8 C 54/2009, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2010 sp. zn. 4 Co 129/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne, konajúci o odvolaniach účastníkov (navrhovateľa vo veci samej a odporcu vo veci náhrady trov konania) rozsudkom z 9. decembra 2010 sp. zn. 4 Co 129/2010 potvrdil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica z 15. februára 2010 č.k. 8 C 54/2009-329 (ktorým bol zamietnutý návrh na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a navrhovateľovi bola uložená povinnosť zaplatiť odporcovi, na účet jeho zástupcu, náhradu trov konania v sume 552,45 eur) a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi, do rúk jeho zástupcu, náhradu trov odvolacieho konania v sume 74,61 eur. Svoje potvrdzujúce rozhodnutie vo veci samej odvolací súd odôvodnil tým, že súd prvého stupňa rozhodol správne. Odvolanie odporcu proti rozhodnutiu o náhrade trov konania nepovažoval za dôvodné majúc za to, že odporca nenáležite vytýka súdu prvého stupňa, že pri určení rozsahu náhrady trov spočívajúcich v odmene a náhradách pre ním ustanoveného advokáta nevychádzal z hodnoty veci, ktorá bola predmetom kúpnej zmluvy, a teda že vec neposúdil podľa ustanovení § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Vyhláška“). Po citácii ustanovení § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2 a § 11 ods. 1 Vyhlášky, rovnako ako súd prvého stupňa, ustálil, že

hodnota predmetu kúpnej zmluvy nepredstavuje „cenu práva určenia neplatnosti“. I podľa odvolacieho súdu bolo možné v danej veci pri určení tarifnej hodnoty úkonu právnej služby použiť analógiu legis a postupovať obdobne, ako pri určení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, kedy sa poplatok vyberá ako keď predmet konania nie je možné oceniť peniazmi. Odvolací súd rovnako odôvodnil svoje rozhodnutie o trovách odvolacieho konania.

Proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania, podal odporca dovolanie. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho napadnutej časti, a pre rovnaké vady i rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti o trovách konania, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prípadne napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu zmeniť tak, že jeho odvolaniu bude vyhovené. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že rozhodnutím odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Túto vadu konania vidí odporca v tom, že odvolací súd nepreskúmal komplexne jeho právnu argumentáciu uvedenú v jeho odvolaní a vyjadrení z 29. októbra 2010; v odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd nijak nevyporiadal s jeho ostatne uvedeným vyjadrením a právnu argumentáciu v ňom obsiahnutou. Odvolací súd tak „rozhodol bez opory v hmotnoprávných predpisoch a bez náležitého odôvodnenia svojej právnej argumentácie v rozsudku, nezákonne, arbitrárne a s následkom spôsobujúcim porušenie základného práva [...] na spravodlivé a zákonné súdne konanie [...]“. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu tak chýba výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti jeho rozhodnutia. Odporca v dovolaní tiež podrobne uviedol dôvody, z ktorých má za to, že súd prvého stupňa a odvolací súd rozhodli o náhrade trov konania nesprávne, ak na danú vec aplikovali ustanovenie § 11 ods. 1 Vyhlášky namiesto jej ustanovenia § 10 ods. 1.

Navrhovateľ, ktorému bolo dovolanie odporcu doručené 15. februára 2011, sa k nemu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie odporcu, ako subjektu oprávneného podať tento mimoriadny opravný prostriedok, smeruje proti rozhodnutiu, resp. jeho časti, ktorú možno napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel pritom k týmto záverom:

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním tak možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Odporca napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu vo výrokoch, ktorými bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa o náhrade trov prvostupňového konania a bolo rozhodnuté o náhrade trov odvolacieho konania. Tieto výroky rozsudku odvolacieho súdu majú procesnú povahu uznesenia, i keď tieto výroky boli pojaté v rozsudku (§ 167 ods. 1 O.s.p., § 223 O.s.p.).

Dovolanie účastníka proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 ale neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Dovoláním napadnuté výroky rozhodnutia odvolacieho súdu sú rozhodnutiami o trovách konania, proti ktorému zákon dovolanie nepripúšťa (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou

z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je totiž konanie postihnuté procesnou vadou takejto povahy, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu uvedených väd konania dovolací súd nezistil.

Pokiaľ odporca tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu nevyhovuje požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska princípov spravodlivého procesu, a to najmä pokiaľ ide o jeho úplnosť, zrozumiteľnosť a presvedčivosť, a vyvodzuje z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia predmetného rozhodnutia mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 "Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces". Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: "Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní".

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v časti o náhrade trov konania zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia súdu. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, po citácii ustanovení Vyhlášky o tarifnej odmene advokáta za zastupovanie v občianskom konaní a iné úkony právnej služby (§ 10 a § 11), dostatočne vysvetlil dôvody, z ktorých mal za to, že na danú vec je potrebné aplikovať ustanovenia § 11 ods. 1 Vyhlášky (správnosť týchto úvah nie je predmetom prieskumu dovolacieho súdu). Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odôvodnenie dovolaním napadnutej časti rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov konania ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Predmetné odôvodnenie nemá znaky ľubovôle a náhodnosti. Na tom nič nemení, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v časti o náhrade trov konania výslovne neuviedol, že pri rozhodovaní bolo oboznámený aj s vyjadrením odporcu z 29. októbra 2010 (obsahom ktorého je podobná argumentácia, aká bola použitá v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odporcu.

Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým ale možno odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V jeho rozhodovacej praxi je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 239 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako

dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu úspešnému účastníkovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková